

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjskega peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnice, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Facta loquuntur.

Dve leti uže trobi državnega zbora manjina v zvezi s svojim novinarskim pritiskom, da je Avstrija v nevarnosti po zdanjem sistemu, da jej preti neizgobina pogibelj, da uže razpada vidno. Ker hudobni svet, ničesa videč od ustavovernih halucinacij, ne veruje teh emfatičnih trditvah, je ustavaški Izrael kar zbesnel in ljuto maha okolo sebe. Od vseh strani so poskušali, kako bi grofu Taaffeju prišli do živga in ga pahnili raz ministerskega sedeža, a ker je vse izpodletelo jim, je gospoda, ki ima vedno na jeziku državniško zmernost in parlamentarno dostojnost, v poslanskej zbornici provocirala prizore, kateri so prisilili predsednika, da je ustavovernega liberalstva naročenim klakerjem na galeriji res vrata pokazal. Lažnjivi proroki ustavne svobode so zagnali silen krik, nadejaje se menda, da se pred njim podere vlada, ki jim je trn v peti, pa zopet jih je goljufalo, solnce je zašlo in zopet vzšlo, pa vse je bilo pri starem, k večjemu, da je gospode akterje morda nekoliko glava bolela od prevelicega „napora“.

Kaj pomaga vpitje, kaj spektakelj, če vsak vidi, pa ne le vidi, nego s prstom lahko potiplje, da stvar nij taka, kakor mu jo kdo natveziti hoče. Govorite kolikor hočete, da je Taaffejevo ministerstvo našo državo pripravilo ob kredit, kdo veruje vašim licemernim besedam! Ravno tist element, ki je bil vselej zvest zaveznik ustavoverstva, najbolj dementuje deklaracije o podkopanem zaupanju do Avstrije. Borska, akoprem jej iz dosta umévnih razlogov srce bije za „liberalni“ tabor, dejanski ipak kaže, da čisto nič ne posluša svojih sicer v resnici „dražih“ prijateljev. Nij treba opominati, kako borsni matadorji ravno zdanje

finančnej upravi ponujajo svoj „krvavo“, namreč s krvjo družih ljudij zasluženi denar, pogled na kurse državnih papirjev zadostuje, da se vsak prepriča, koliko je državni kredit trpel pod zdanjo vlado.

Leta 1873. mesec majnik je za Avstrijo v obče in za Dunajčanje posebe jako znamenit. Takrat se je otvorila v Beškem praterji prva avstrijska svetovna izložba in ravno takas je nad dunajsko borso prišel glasoviti polom, ki je ugonobil na tisoče in tisoče eksistenc, krivičnih in — še več — pravičnih. Petek je kristjanom nesrečen dan od nekdaj, a petek 9. maja 1873. leta je bil osodepoln ne samo za kristjane nego tudi za jude. A ustavoverstvo je takrat gotovo najtrdnjše stalo in potem stoprav je onemogla njegova zvezda. Zdaj pa pogledimo, kako je borsni kurs v 9. dan maja 1873. leta izražal zaupanje na Avstrijsko državo in kako ga je izražal v 9. dan maja letos. Leta 1873 so obveznice državne posojila po 100 gl. nominalne vrednosti veljale omenjeni 9. dan maja 69½ gl., letos so tist dan stale 78 gl. 60 kr., državne srečke od l. 1860 so se l. 1873. ponujale po 99 gl. 25 kr., letos so veljale 132 gl. 25 kr.; tudi ta oba kursa sta od dne 9. maja.

Primerjajmo na drugej strani kurse najvažnejših privatnih borsnih papirjev, kakor so bili notirani 9. maja 1873. in ist dan 1881. leta. Navedemo jih le nekoliko:

	1873	1881
Anglo-avstrijska banka	258.—	152.80
Avstrijska „bodenkredit“	285.—	248.50
National (Avstro-ogerska) banka	930.—	853.—
Južne železnice delnice	188.—	120.75
Bečka stavbarska družba	194.—	46.50
Hüttenberger	230.—	85.—

Tu se vidi, da so vsi ti efekti izgubili od vrednosti in taka je pri večini družih, da ne govorimo o množici tistih „vrednostnih“ papirjev, ki so popolnem izginili iz prometa. Le redke so izjeme t. j. take delnice, katerim je zdanji kurs ugodnejši nego je bil pred polomom. Razen avstrijskih kreditnih akcij, katere so se od 285 vzdignile na 355 gl. 50 kr., in ogrskih kreditnih akcij, katere so celò od 170 poskočile na 362 gl., pa le vsled izrednih okolištin, so samo še posamezne železnične delnice (kakor Karl-Ludwig), da zdaj boljše stoje nego 1873 leta meseca maja; v obče pa sega kapital dandenes le bolj po varnih privatnih papirjih, kakor so prioritete ali zastavna pisma, katerim je vsled tega tudi kurs višji, in po — državnih obligacijah, gotovo po njih tudi le zaradi tega, ker se dozdevajo varne. Ob kredit in „eksotična“ je vsa dolga vrsta sleparskih delnic, s katerimi so „grindarji“ na škodo državnega kredita poplavalili borzo baš ob tistem časi, ko je ustavoverstvo poganjalo najlepše, na robe pa so si državni papirji, takas često zanemarjeni, pridobili vedno večje zaupanje. Propad državnega kredita je tedaj le izmišljen od ustavovercev, da z njimi strašijo, pa ne pomislijo, da se v naših „razsvetljenih“ časih niti otroci več strašiti ne dadé. Številke, na katere se oni tako radi sklicujejo, bijejo jih same po zobéh. Avstrija je denes pod Taaffejem bolj akreditirana nego je bila za ustavaške zlate dobe, promena sistema naše državi nij bila na kvar ampak na korist. Ustavovercem pa so se jela tla majati pod nogami baš v 9. dan maja 1873 leta in polom njihove gospodarske politike jim je polagoma razdrobil vso tako umeteljno združeno moč.

Našemu kmetu je sv. Gregorja praznik prvi pomladanski dan: leta 1873 se je po hu-

Listek.

Pravična in resnična pisma spectabilisova.

XV.

Gospodičina! Zopet se je zavila mati Slovenija v črnino in niso se še posušile solze, ki so rosile prerani grob našega ljubljene Josipa Jurčiča. Tako neizrečeno mi je bilo tesno pri srci, ko sem zvedel žalostno resnico, tako sem bil potr, kakor še nikoli prej.

Verjemite mi, gospodičina, da sem bil uže sklenil pretrgati svoja pravična in resnična pisma in končati, potem pa sem premislil stvar in zdelo se mi je, da bi se skoz tako negativno dejanje pregrešil proti prijateljstvu do Jurčiča, katero ima trajati preko groba.

Sv. Pavel, mislim, je enkrat rekel: „nikomur nič dolžni ne ostanite“. Ta je zares

lepa in treba se je držati. Držal sem se je po mogočosti, dokler je živel Jurčič. Zdaj, ko njega nij več mej nami, ko je otrpnila roka, katera je tako vspešno bogatila naše slovstvo, bi mogel tudi jaz reči po pravici in po resnici, da nijsem nikomur nič dolžan, tudi vam, gospodičina, ne, ker vam nijsem storil obljube, kakor sem jo storil Jurčiču, ko mi je bil leta 1874 v pričo ranjkega Ferdinanda Kočevarja izvalil pošteno besedo, da bom še zamočil včasih pero in bom kaj napisal. Kočevarja je bil postavil Jurčič za eksekutora moje poštene besede in potem je bil konec miru pri meni.

Zdaj sta uže pokojna oba, samo jaz, najslabši, sem še ostal.

Ker vem in sem prepričan, da spolnujem voljo obeh svojih prijateljev, katerima sem se obvezal in ker tudi vem, da je pokojni moj Jurčič imel še precej veselja z menoj, hočem še nadaljevati in spolnjevati storjeno obljubo.

Res je sicer in ne dá se tajiti, da me je kregal Jurčič včasih pismeno in je dejal, da se je iz mene spridil pater, rekel je tudi, da ima precejšnji križ z menoj (to je z mojimi spisi, jaz mu nijsem nigdar nič žalega storil), ali zato je pa vselej, kadar sem mu všel iz uzde, vzel v roko svinčnik in je neusmiljeno križal sem ter tja po mojej pisariji, če nij zavrgel vsega spisa, kar se je tudi večkrat zgodilo po pravici in po resnici, tako, da mi je v teku časa zatrl marsikatero originalno misel.

Pri vsem tem sva vedno ostala dobra prijatelja, čeravno se je meni včasih zdelo, kako mi sme kaj takega napraviti Jurčič, ki je sedem let mlajši kakor pa jaz. Nazadnje sem bil tiho in dejal sem: samo križaj ti, križaj, jaz bom pa pisal, vsega mi ne boš prekrižal, in zares mi nij, tako, da je še dosti neprekrižanih mojih mislij in idej prišlo mej slovenski svet.

dem viharji na sv. Gregorja dan 9. maja za nas res na bolje obrnilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. maja.

Češki in nemški člani **šolskega društva** državnega zbora so se 25. t. m. v seji popolnem sporazumeli o češkem vseučiliščnem vprašanju. Jednoglasično so sklenili, da imata češko in nemško vseučilišče v Pragi vsako svojega rektorja, dekana in svoje kancelije. Oba vseučilišča bosta v Klementiniji in Karoliniji. Na enem vseučilišču imatrikulirani dijaki smejo polovico predavanj kot izredni slušatelji na drugem vseučilišču pohojevati. Izreklo se je tudi načelo, da spada ustanovljenje vseučilišč v področje državnemu zboru; gotovo bo soglasno sprejet, česar se pa „N. Fr. Pr.“ boji, ker živi le od prepira.

Črne zastave so nekatere dunajske občine razobesile na šolah zaradi tega, ker je državni zbor sprejel Lienbacherjev predlog. Na ukaz gospodske so se morale zastave sneti. Dasi je ta demonstracija tako smešna in malostna, vendar o njej „liberalni“ listi prav resno uvodne članke pišejo.

Kako si misli **moravski** deželni šolski svet narodnostno ravnopravnost, kaže sledeči dogodjak: V jednej ter istej seji je odbil ustanovljenje češke gimnazije v Boskovicu a sklenil, da se ima nemška gimnazija ustanoviti v čisto češkem Mezeriču. Dasi je na Moravskem poldrugi milijon Čehov in samo pol milijona Nemcev, imajo vendar Nemci 30 gimnazij, a Čehi samo sedem. Deželni šolski svet pa vendar Čehom nij privolil jedne gimnazije več.

Na Hrvatskem stoji zdaj na dnevnem redu „**reško pitanje**“. Čegavo je mesto Reka? Vsekako hrvatsko, — a Magjari imajo druge nazore in da so take nazore dobili, tega je kriva velikim delom hrvatska saborska večina pod Rauchovo vlado. Magjari reklamujejo zase Reko, in sklenili so celo, da se imata iz Reke odpraviti hrvatska podžupanija in gimnazija. To pa je zdaj narodni čut po Hrvatskem tako vzburilo, da se od vseh strani oglašajo občine s prošnjami do bana hrvatskega in sabora, da imata braniti pravice in narodno čast Hrvatske.

Vnanje države.

Nemcem nič ne ugaja, ker je prišla na **Ruskem** narodna stranka z Ignatjevimi na krmilo. Kakor hitro je odstopil Loris-Melikov in je bil na njega mesto imenovan Ignatjev, takoj so nemške berlinske in dunajske židovske novine padle čezenj in Rusijo pomilovale, da zaupa svojo usodo takim možem. Ali dandenes se gode tudi še čuda. Iste nemške novine, ki so z neopisnimi izrazi bile po Rusiji in Ignatjevu, iste novine so zdaj kar zasukale in v Ignatjevu ne vidijo nobene nevarnosti več. Nemčija ravno potrebuje dobre Rusije in bodi jej na čelu makari „panslavist“ Aksakov!

Bila je claba navada pri nas, da mlajši nijso hoteli priznavati veljave starejšim, kateri smo, kakor mislimo in držimo, ipak pametnejši nego so mladi, če smo se tudi menj učili iz knjig.

Še eno vam boden povedal, kako me je imel v oblasti Jurčič in kako je ravnal z menoj. Ko sem se bil enkrat preveč razjezil in sem imel ravno v delu domača pisma, sem napisal poslednje pismo, rekoč: kar tako pretrgati korespondencijo se mi ne zdi pristojno, pa zato vam pišem še to le pismo za slovo, da se nebi reklo: spectabilis je neotesan ali pa: spectabilis se nij učil poštenja. Neotesan nij vaš spectabilis, ampak tesali so ga še skoro da preveč od vseh strani, tako, da se ne bi rad dal še tesati, in poštenja so ga tudi učili, kolikor se je dalo.

Ko je Jurčič tako pismo v roke dobil, ga je kar zavrgel in nij ga bilo nikjer več,

Bolgarski knez zahteva: 1. Samoblast za 7 let; v tem času bi on izdajal dekrete, uvažal reforme in vladal, ne da bi bil komu odgovoren. 2. Narodno sebranje bi knez enkrat v teh letih sklical, a še takrat samo v to svrhu, da bi ustavo po kneževih predlogih ovrglo.

V Sofijo je prišel novi ruski zastopnik, ruski državni svetovalec Hitrovo. Ko se je bil knezu predstavil, dejal je, da bodo želje ruskega carja in naroda zmirom spremljevale prizadevanja bolgarskega kneza na korist bolgarskega naroda. Knez je odgovoril, da dobiva svojo moč iz zaupanja v ruskega carja.

Pred **londonsko** sodnijo je bil znani socialist Most 25. t. m. obsojen zaradi svojega članka odobrujočega kraljemor. Kazen se mu nij še odmerila.

V seji dne 25. t. m. **nemškega** „rajstaga“ dogodilo se je nekaj nenavadnega. Na dnevnem redu so stali predlogi zveznega svetovlastva glede vtelesenja spodnje Labe v colno zvezo in odpravljen je glavnega colnega urada v Hamburgu. Poslanec Richter je izjavil, da ti predlogi žalijo pravice svobodnega mesta Hamburga, žaliyo ustavo in da nameravajo na posamično zvezno državo pritiskati. Nato pa je državni svetovalec Böttcher v imenu zveznega svetovlastva prečital izjavo, da se to ne more več udeleževati posvetovanj o predlogu, katero mu očita ilegalno postopanje, — ter je šel iz zbornice.

Dopisi.

Iz Celja 23. maja. [Izv. dop.] Štajarsko kmetijsko društvo ima pri nas podružnico, katerej je tukajšnji odvetnik dr. Langer predsednik in šentjurski zdravnik dr. Ipavic podpredsednik. Naša podružnica lepo procvita in skrbi za vse oddelke gospodarstva. Lansko leto napravila je podružnica izlet na tukajšnji Pečevnik in se je pri tej priliki posebno tudi ogledal mestni log, ki na severno-zahodni strani Pečevnika leži, in do 260 orlov meri. Videlo se je lansko leto, da mestni logar Fr. Kumar kaj skrbno za spodrejo mestnega loga gleda in vsi navzočni, mej temi gosp. profesor Šmirger, kateri na visokej šoli v Gradci gozdarstvo predava — so enoglasno pripoznali, da tako skrbnega logarja, kot je Kumar, le malokatera občina ima, in da je treba, da se ta skrb tudi očitno pripozna. Pri letošnjem osrednjem zboru štajerskega gospodarskega društva v Gradci je tudi dr. Langer, kot poslanik naše podružnice, predlagal, da se šentjurskemu učitelju gosp. Dobniku za njegovo izgledno podučevanje šolske mladine v sadje- in vinoreji podeli nagrada v denarjih, mestnemu logarju Kumarju pa srebrna medalja za velike zasluge pri poseku in spodreji celjskega mestnega gozda.

Oba predloga sta bila enoglasno v Gradci sprejeta in 22. t. m. predpoludnem pri glavnej skupščini naše podružnice je g. dr. Langer v navzočnosti g. prof. Šmirgerja iz Gradca in mnogih odličnih udov gospodarskega društva gosp. učitelju Dobniku po daljšem odlikovanemu čestitajočem govoru izročil od kmetijskega društva mu podarjeno nagrado od 20 srebrnjakov. G. Dobnik se je s kratkimi besedami zahvalil, ter obetal, da bode tudi zanaprej obračal svojo skrb na povzdigo sadje- in vinoreje. Popoludne pa je bil občni izlet na Pečevnik, katerega se je udeležilo prav mnogo udov kmetijske podružnice kakor tudi družega občinstva. Gosp. prof. Šmirger je mej potom mnogo zanimljivega in koristnega o gozdarstvu povedal in tudi obširno govoril o takozvanej Douglas-smereki, katere pa nikakor nij priporočal za naše kraje. Nekoliko po dežji oprana prišla je cela družba k lepo okinčanemu posestvu Kumarjevemu, kjer je bila z veselim streljanjem pozdravljena, 2400' visoko. Ko se je nebo zvedrilo, ustopili so se vsi navzočni na lepem prostoru pred hišo okoli prof. Šmirgerja, ki je v izvrstnem govoru naslikal zasluge Kumarjeve za gozdarstvo ter mu izročil srebrno svetinjo štajerskega gospodarskega društva. Po zahvalnem govoru Kumarjevemu in po kratkih govorih dr. Langerja in celjskega župana prečital je g. tajnik kmetijske podružnice slavnostni govor, ki ga je zložil naš obče spoštavani starosta cesarski svetovalec gosp. dr. St. Kočevar, kateri pa sam zaradi svoje starosti nij mogel udeležiti se svečanosti. Ta govor je posebno poudarjal, da je Kumar akoprem nij nikjer učil se gozdarstvenih teorij, vendar vsled prirojene nadarnosti za opazovanje nature s svojo zdravo praktično pametjo celjsko hosto ohranil prihodnosti, in s tem ne samo celjskemu mestu ampak tudi vsej okolici koristil, ker okoličani bodo zdaj priliko imeli učiti se pametnega gozdarenja. Konci govora zadoneli so navdušeni „živio!“ klici odlikovanemu. Po dovršenej oficijalnej svečanosti zabavali smo se prav prijetno in marsikatera napitnica se je čula v veselej družbi. Imeli smo tudi priložnost radovati se o lepem petji kmetskih deklic. Še le pozno o mraku smo se vračali v mesto v svesti si, da smo preživeli vesel dan, in da je tudi v razburjenem celjskem mestu mogoče v mejsobnem sporazumljenji živeti, če je resna dobra volja in znani kričači in nemirneži lepo doma ostanejo.

Iz Novega mesta 19. maja. [Izv. dopis.] Slavnost o poroki cesarjevičevij pri-

potem se mi je jeza ohladila in sem zopet nadaljeval: kaj sem tudi hotel družega storiti?

Tako je Jurčič mene tesal in me učil poštenja, se ve da, kolikor se je sploh dalo pri meni, ki imam trdo kožo in svojo glavo, kakor je Jurčič tudi imel svojo glavo in trdo, kakor so mi povedali tisti, ki so ga poznali še bolje nego jaz, ki sem ga samo dvakrat videl v svojem življenji, takrat namreč, ko je bil prišel v Zagreb odpirat hrvatsko vseučilišče, in takrat, ko se je vozil v Belgrad kneza instalirat.

Meni je Jurčič imponiral tako, da mu nijsem mogel zameriti nigdar nič, ker sem vedel, da je dobro, kar misli in kar dela, pa da on ne bi za nobeno ceno storil koraka na stran, ki je hodil vedno ravnim poštenim potom in se nij izogibal niti trnju niti kopinju.

Takih jeklenih značajev in tako pogumnih borilcev imamo malo, kakor je bil Jurčič, pa

zato obžalujemo vsi Slovenci njegovo prerano smrt in cenimo njegovo pravo vrednost še le zdaj, ko ga nímamo več, preje pa, dokler smo ga imeli, ga nijsmo še poznali, barem ne vsi.

Predali smo materi zemlji, kar je njenega, postavili mu bomo dostojen spomenik, a duh njegov bo ostal mej nami, navdajala nas bodo njegova načela, podpiralo nas bode v našem delovanji njegovo poštenje, katero se je vedno svetilo ko čisto zlato in ga nij nigdar zatemnela najmanja senčica.

Kar je Jurčič storil za svoj narod, ne bomo pozabili mi, ki smo ga poznali, to bodo ceniti znali kasni rodovi, ime njegovo bode ostalo živo, dok bode Slovencev na svetu.

Meni ne zamerite, da sem se spomnil Jurčiča v tem pismu, nijsem mogel preiti mimo njega na dnevni red, ker je ravno on bil najin protektor in prvi posrednik pri tej le korespondenciji, ker je on sprejel pod črto prvo

čela se je pri nas uže v nedeljo 8. maja s svečanim streljanjem, katero se je nadaljevalo še drugi dan. V ponedeljek zvečer smo sijajno osvečavo doživeli Novomeščanje. Kljub temu, da je neusmiljeni Jupiter pluvius razlival svojo jezo, so se čitalniški udje z meščansko godbo na čelu v takem številu udeležili lampijonade pri gospodu c. kr. okrajnem glavarji, da se je le-ta res v vsacem obziru mogla imenovati velikanska. Požarna straža je nosila baklje. Najlepša točka vse svečanosti pak je bila veselica z elit-plesom v prvem narodnem domu na večer 10. maja. Navdušeni in jedernati govor gospoda profesorja in čitalničnega tajnika K. segel je poslušalcem globoko v srce. Opazovali smo nemški odgojene stare uradnike, koje je nekako divno oživil ta govor; na konci govora živo pohvaljenega od vsega občinstva se je ginljivo vršilo venčanje podob cesarjeviča Rudolfa in princesinje Stefanije. Petje pod vodstvom g. J. bilo je vse hvale vredno, k čemur so posebno pripomogle gospodičine naše rodoljubne krasotice, katerim bodi izrečena topla zahvala s pristrčno prošnjo, da ostanejo še kakor doslej nežna a krepka podpora našej čitalnici. Ne malo nij povzdignila svečanosti ukusna dekoracija čitalničnih prostorov. G. A. Černič izkazal se je res mojstra. Po besedi se je neumorno plesalo pri sviranju meščanske godbe in — zapustili smo dvorano še le, ko mežnar uže davno odzvonil je dan. Samo ob sebi se umeje, da je bilo vse mesto praznje opravljeno s zastavami. Čudili smo se, da na našem rotovži, sicer prav ukusno ozaljšanem, nij bilo prostora deželne zastavi. Pri tej priliki omenimo, da od 1. junija naprej prevzame krčmo narodnega doma znani izvrstni krčmar g. Lužar. Bog daj obilo obiskovalcev njemu in čitalnici!

Iz Škocijana na Dolenjskem 16. maja. [Izv. dop.] Poroko cesarjeviča Rudolfa smo prav lepo praznovali. Uže 9. maja ob 8. uri zvečer so možnarji 101krat zagrmeli; vse hiše v vasi, tudi najbornejše so bile razsvetljene. Kresi so veličastno goreli po hribih in gričih naše lepe okolice. Zastave so vibrale po mnogih hišah. Godba je po celem vasi igrala cesarsko himno, ljudje pa so jo peli, in vmes „živio“ k'icali. Govorov je bilo prav ginljivih, vsi v narodnem patrijotičnem duhu; posebno gospod Nagel je s kratko pa jedernato besedo razložil pomen slavnosti. Še črez pol noči smo bili na nogah in veseli kakor še nikdar. Drugi dan o polu treh zjutraj je začelo praznično zvoniti, in ko so zvonovi omolknili je zopet svirala godba; groma možnarjev nij bilo konca ni kraja. Ob

moje pravično in resnično pismo in ker mi je on odkazal prostor pod črto, rekši: piši felitone, politiko pusti, ti si navajen slobodnejše dihati nego mi doma na Slovenskem, tebe bi konfiscirali. — Žalibog, da ga ne morem več v zadrego spraviti sè svojo nepolitično in ne dosta pobožno pisarjio!

Zdaj bodo drugi imeli križe in težave z menoj, če bodo hoteli, če ne, pa ne, dolžan nijsem nikomur nič, Jurčiču sem bil založil pošteno besedo svoje dni, in nij mi žal, da sem jo držal, kolikor se je dalo, pa se tolažim, da je bil Jurčič zadovoljen z menoj, in zdaj prosim še vas, gospodičina, bodite i vi zadovoljna, če boste, bom tudi jaz čisto srečen in zadovoljen: „Saj je nazadnje vendar le delo samo tolažba in najboljša nagrada — pri nas“. (Jurčič v pismu do spectabilisa od 28. dec 1878.)

Vaš

Spectabilis.

6. uri pri slovesnej svetej maši, je bila cerkev polna, kakor le o največjih praznikih. Ob 10. uri, ko je bila poroka na Dunaji, so možnarji 21krat zagrmeli, vmes je godba cesarsko himno igrala. Pozno v noč še le je bil konec svečanosti, za katero se moramo zahvaliti v prvi vrsti kukajšnjemu, za blagost vnetemu gospodu Pavlu Waranu, potem častitej duhovščini, županu Rormanu in iskrenemu narodnjaku Gregorju Novaku. Slava vsem skupaj!

Naj še omenim, da prvo dete, katero se je po poroki našega presvitlega cesarjeviča rodilo v naši fari, je bil deček, ki je po očetovej želji pri krstu dobil ime Rudolf!

Iz II. Bistrice 22. maja. [Izv. dop.] Drugi narodi na vse mogočne načine pozornost svetá obračajo na imenitnejše kraje svojih dežel in vsako priliko porabijo, da podobe tujih krajev razširjajo mej ljudmi. Kaj pa mi Slovenci? Ali nemanemo svoje lepe domače zemlji mnogo lepih krajev in mest? Da, imamo jih, in takih, s katerimi se ne more ponášati vsak narod. Naših mest nekatera, zlasti pa naša jezera bi bila gotovo vredna, da se jih polasti obrtna umetelnost in njihove podobe porabi tako kakor delajo drugod. Torej, gospôda rodoljubi trgovci, dejte, storite korak napredka, opozorite svoje fabrikante in zahtevajte, da oni ozir jemljó na to in nam pomagajo reklamo delati za „lepo našo domovino!“ Narod Vam bode gotovo hvaležen in rad segal n. pr. po rutah, zagrinjalih, posodah, tasah i. t. d. na katerih mu bode oko gledalo podobo domačih krajev. Tedaj korajža velja, Vaša škoda to ne bo!

Castitim volilcem trgovinske in obrtnijske zbornice kranjske!

Izid volitev 17. t. m. je sijajno izpričal, da se nijste samo iskreno poslužili svoje volilne pravice, temveč da ste tudi volili po nasvetu našem razglašenem v narodnih naših listih.

Ker je on dan bilo izvoljenih 13 odbor-nikov naših, nasprotniki pa so pridobili le enega samcatega, smo tudi v zbornici trgovinske in obrtnijske, zdaj zopet dosegli to, kar je prejšnja leta zmirom naše bilo in po naravnem pravu mora tudi naše biti, to je, da je zbornica po večini narodna. Po tem takem šteje zbornica sedaj 15 naših mož, izmej nasprotne stranke pa le 9.

Ozir na sijajni izid volilne borbe naklada podpisanemu odboru prijetno dolžnost, toplo zahvalo vam, častiti volilci objaviti za rodoljubni čin, s katerim ste domovini naši priborili, kar je njenega!

Vrhu te javne zahvale národnim volilcem pa ne moremo kaj, da ne bi tudi izrekli tople zahvale vsem onim rodoljubom, ki so s tem zdatno pripomogli k častnej zmagi naši, da so nekateri mlačne volilce v nemali k volitvi, nekateri v volilnem redu manj izvedene podučevali in jim razjasnjevali, kar postava zahteva, da je glasovnica pravilna.

Vsi, vsi tedaj sprejmite najtoplejo zahvalo za častno zmago našo, ki je tem večje pomembe, ker tudi zunaj naše domovine bila je pozornost naših prijateljev in naših nasprotnikov obrnena na rezultat volilne borbe 17. dne t. m.!

V imenu národnega volilnega odbora
v Ljubljani:
Dr. J. Bleiweis.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima jutri ob petih zvečer sejo. Na dnevnem redu

stoji tudi poročilo o zadnjih volitvah in o protestu, ki je bil od narodne stranke vložen zoper veljavnost volitve v drugem razredu.

— (Slavnost v Trstu o Binkoštih.) Legitimacije za znižano voznino, katera stane s poštnim vlakom tje in nazaj 5 gld. 30 kr. za osobo, dobivale se bodo od ponedeljka 30. maja naprej do četrtega 2. junija od 10. do 11. ure zjutraj in od 3. do 4. ure popoldne pri Josipu Gebi, urarji v Slonovih ulicah. — Sokolcem se bodo legitimacije na dom poslale, isto tako pevcem.

— (Iz Razdrtega) smo zvedeli, da se je kmetijskega shoda, ki ga je bil g. vodja deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu sklical v Postojno, udeležilo blizu 80, večinoma prav inteligentnih in za napredek kmetijskega obrtništva vnetih posestnikov s cele Pivke. Obširnejši popis dobodemo.

— (Vojaške vaje) rezervistov domačega polka baron Kuhnovega, katere so se pričele 16. t. m., so se bile končale v četrtek 26. t. m. Vojaki rezervisti so se spet razšli. Fcm. Kuhn je bil ob poslednjem ogledovanji posebno zadovoljen sè svojim polkom.

— (Obširen Jurčičev životopis) pisan od Fr. Selaka je prinesla praška „Politik“ od 24. t. m. Hrvatski „Obzor“ in „Agram. Ztg.“ sta priobčila nekrologe uže 19. t. m. „Vienac“ 21. številka ima Jurčičevo podobo, njegova biografija in slovstvena ocena prideta najbržje kasneje na svetlo.

Razne vesti.

* (Grozna nesreča.) Parnik „Viktoria“ se je 25. t. m. na Ontarijskem jezeru v severni Ameriki sesul. Na njem je bilo 600 oseb, ter so doslej potegnili iz vode, 238 utopljenecv.

* (V mleku utočil.) Triletni sinček Izidor agenta Bauera v Budapešti je sredo popoldne v družbi z več otroci igral se na nekem pôdu, kjer je stalo tudi več velicv sodov z mlekom napolnenih. Deček po nesreči pade v jeden sod ter se vanj prekopicne. Dasi je bila pomoč pri rokah, vendar je bil deček uže mrtev, ko so ga ven potegnili.

* (Tramvay z volí.) Vodstvo tramwaya v Bukareštu je sklenilo, da bode od-slej rabilo namesto konj vole pri vozovih, ker so voli ceneji. — A brzonogi nijso, brzonogi!

Dunajska borza 28. maja

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni dr. dolg v bankovcih . . .	76 gld.	90	kr.
Enotni dr. dolg v srebru . . .	77	30	„
Zlata renta	95	10	„
1860 dr. posojilo	133	—	„
Akije národne banke	840	—	„
Kreditne akije	353	60	„
London	117	15	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	31	„
C. kr. cekini	5	51	„
Državne marke	57	25	„

Tužnega srca javljam vsem prijateljem in znancem, da je moja predraga nepozabljena mati

Marjeta Hribar

denes dné 28. maja ob 1. uri popoldne po kratkej a hudej bolezni, previdena sè sv. zakramenti za umirajoče, v 58. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode v ponedeljek dné 30. maja t. l. popoldne ob 6. uri.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago ranjco priporočam v blag spomin.
V Ljubljani, 28. maja 1881.

France Hribar,
črkostavec,
sin.

M. KUNC,
krojač v židovskih ulicah h. št. 4,
priporoča se za izdelovanje (276—3)
oblek za gospode in dečke
ter zagotavlja fino delo in nizke cene.

Oznanilo.

V najem dajem od 1. junija t. l. naprej mojo

gostilno

v Zagorji na Notranjskem, katera je bila do sedaj vedno dobro obiskovana, in sicer ali celo hišo s hlevi, vrtom itd. vred, ali pa le toliko, kolikor se bode pogodilo. V najem dala se bode gostilna le v času do 10. junija t. l.

(293—3)

Franc Staver.

Tuči.

26. maja:
Pri Slovci: Filipek iz Gradca. — Klein, Novak z Dunaja. — Svetič in Kamnika. — Lapajne iz Idrije. — Božič iz Linca. — Bozon iz Ljone. — Resch z Dunaja. — Blagne iz Gorenjskega.
Pri Matiji: Wagner, Altleiter iz Pisine. — Alssing, Kornfeld z Dunaja. — Urbančič iz Halberna.

Zahvala in priporočilo

„Fonciere Peštansko zavarovalne družbe.“

Podpisani potrdim v svojem in imenu svoje žene, da je „Fonciere Peštansko zavarovalno društvo“, — pri kateri sva imela posloplja in premakljivo zavarovano, — škodo po glavnemu zastopniku g. Fran Dreniku in g. Anton Gvaicu takoj pregledalo in cenilo, ter mi 2600 gld. 67 kr. odškodnine priznalo in izplačalo.

Ker sem z omenjeno svoto popolno pravilno odškodovan, to tudi hvaležno javno priznavam in „Fonciere Peštansko zavarovalno društvo“ vsakateremu priporočam.

Všenična-Polica pri Cerkljah 24. maja 1881.

Matija Pogačar,
pogorelec.

And. Vavken,
župan,

E. Globočnik,

okrajni zdravnik in zastopnik „Fonciere“,
v Cerkljah, kot prič.

Restavracija na vili Osojah

(Sonnwendhof) na ljubljanskem gradu.

Vsojam se sl. občinstvu naznaniti, da sem prevzela restavracijo vile na Osojah na ljubljanskem gradu. Krasen pogled na dolensko stran, lepi senčnati vrt i bližina vabijo gotovo ljubljanske prebivalce na mnogobrojen obisk. Razven tega je ozbiljno skrbjeno za zabavo otrokom. Poseben prostor za igranje, orodje za telovadbo, igra z rinkami, kegljišče in „ringelšpiel“ priredjeno je za zabavo otrok. Postreženo pa bode sl. občinstvo tudi z dobro kavo zjutraj in popoldne in izvrstno zdravo vodo. Dobro dolensko vino, kozlerjevo pivo, gorka in mrz a jedila, posebno domače prekajeno svinjsko meso je zmirom pripravljeno. Vsako nedeljo zjutraj izvrstni gorki zajutrek.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

(306)

Jožefa Dolinšek,
gostilničarka.

Zidanomostska tovarna za cement

na Zidanem mostu, Spodnje Štajersko,

priporoča svoje uže od nekdanj na dobrem glasu stojiče izdelke

Roman-cement in Portland-cement,

pripoznano najboljšo blago prav v ceno.

Gradivo, katerega se ogenj ne prime:

kvarcat pesek, ilovica, ilovičasta moka, malta od kvarcatega peska in ilovičasta malta. (182—8)

Opeka, katere se ne prime ogenj:

vsake velikosti, o kateri je dokazano, da se je ne prime ogenj.

Bergmanovo

mjilo zoper pege,

s katerim se pege popolnem odpravijo; 1 kos 45 kr. Prodaja **Jos. Svoboda,** lekarnar v Ljubljani, na Prešernovem trgu. (166—10)

Išče se stanovanje,

dve lepo meblirani sobi. — Ponudbe naj se oddadō v „Narodne tiskarni“.

Hiša na prodaj.

Hiša na voglu z vrtom, v Ljubljani št. 50 v Florijanskih ulicah se iz proste roke prodaja. Razjasnila se dadō v isti hiši pri tleh na desno. (288—3)

A. Krejčič,
v Ljubljani.

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice, priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst modernih

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

čez poletje v shranjevanje. (133—13)

EPILEPSIJO

(božjast) ozdravi indijski zeliški sok, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim uspehom rabi zoper božjast. (218—5)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celu najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se flacon po 20 kr. v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v Ljubljani ima ta sok lekarnar g. **Julij pl. Trnkoczy,** v Jičinu pa prirejevatelj **Rudolf Stahl,** emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacona ne pošilja.

Cvet zoper trganje,
po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnosti ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stojičim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo (72—31) lekarna „pri samoregu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Samo na borzi

more se v tako ugodnem času ob rastočih in padajočih kurzih s 100 gold. vsak teden lahko pridobiti od 10 do 20 gold. — Na pisma takoj odgovorjam.

F. Friedländer in Wien,

I. Wollzeile 5. (201—7)

Vila v Celji,

obstoječa iz štirih sob v eni vrsti in posebe še iz dveh sob z alkovnom, imajoča konjske, kravje in svinjske hleve, mlad park, lep kuhinjski vrt, veliko špargeljno gredo, mlado sadovno drevje, šest oralov ali plugov njiv in travnikov, vse mično ležeče na konci celjskega eksercijskega prostora, bode se pri c. kr. okrožnej sodnji v Celji 2. junija t. l. predpopoldne v III. izvršnej dražbi prodala. Založiti je treba 942 gld. Vsako zaželjeno razjasnilo podaje brezplačno Lovro Baš, c. kr. notar v Celji. (287—3)

ED. MUSIL-ova zaloga pisank in risank.

Novo izdanje Musilovih pisank
slovenskim tekstom.

Visoko c. kr. ministerstvo jih je z odlokom od 9. febr. 1881, št. 1395, dovolilo in priporočilo za rabo na ljudskih in meščanskih šolah.

ZAPISNIK

novoizdanih Musilovih pisank s podobami in slovenskim tekstom.

Leopold Babenberški.
Leopold V. Krepostni.
Otto dobi v plačo Koroško.
Rudolf Habsburški in duhovnik.
Friderik Lepi.
Rudolf Osnovatelj.
Fridel s praznim žepom.
Maks na Martinovej steni.
Zrinjskega junaška smrt.
Pric Eugen pri Belgradu.
Cesar Jožef orje.

Cesar Jožef kot zdravnik.
Nadvojvoda Karel pri Aspernu.
Nadvojvoda Franc Jožef in straža.
Cesar Franc Jožef v Brigittenavu.
Morska bitka pri Visu.
Cesarjevič Rudolf in dr. Brehm.
Jeames Watt.
Svetilni stolp.
Avstrijska ekspedicija na sever.
Severin ter Odoakar.
Karel Veliki ogleduje šolo.

Musilovo novo izdanje risank s priloženo predlogo za risanje.

Cene Musilovim pisankam in risankam:

(307—1)

Pisanke, normalni format à 8 listov, 100 komadov gld.	1.50.
„ veliki „ à 12 „ „ „ „ „	3.—.
Risanke, 19—23 ctm. à 8 „ „ „ „ „	2.—.

Cele zbirke na pregled zastonj in franko.